

B.R.S. Semester – 1 (NEP-2020) Examination**January-2024****Principle of Crop Production (Major- 2)****Time: 2:00 Hours****Marks:50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) જમીનની છિદ્રલતા એટલે શું? તેને અસર કરતા પરિબળો વિષે સમજાવી, બીજની વાવણી માટે જમીનની તૈયારી અને વચલી તેમજ પાછલી ખેડથી થતા ફાયદાઓ જણાવો.
 - (2) કપાસ, શેરડી, ધાણા, રજકો, ટામેટા, મગફળી, ચણા, રીંગણા, તલ, અને તમાકુના પાકોને વાવવાની રીતો વિષે સમજાવી, આ પાકોના બીજને વાવણી પહેલાં આપવામાં આવતી વિવિધ માવજતો વિષે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) ખેડના હેતુઓ મુદાસર સમજાવો.
 - (2) વનસ્પતિના વિકાસ પર જમીનનો બાંધો, જમીનમાં પોષક તત્વોની લભ્યતા, સૂર્ય પ્રકાશ, ગરમી-ઠંડી, સેન્દ્રિય પદાર્થ, ઢાંકણ, નિંદામણ તેમજ બેક્ટેરિયા કઈ રીતે અસર કરે છે તે મુદાસર સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) ખાતરોના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ માટે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદાઓ વિગતવાર સમજાવો.
 - (2) ખાતર આપવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) ખર્ય વગરની કે ઓછા ખર્યવાળી ખેતી પદ્ધતિઓ અને પાક પદ્ધતિઓ વિષે મુદાસર સમજાવો.
 - (2) પાકની પાછલી સંભાળના કાર્યો : આંતર ખેડ, માટી ચઢાવવી, છાંટણી, પાકને પારવવો અને ખાલા પુરવા અને પૂર્તિ ખાતર આપવા વિષે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (૧૦)
- (1) પોષક તત્વોની આવશ્યકતા નક્કી કરવાના સિદ્ધાંતો જણાવી, છોડ માટે આવશ્યક પોષક તત્વોનું વર્ગીકરણ કરો અને પ્રાથમિક પોષક તત્વોની છોડ પર અસર(કાર્યો) તેમજ ઉણપથી થતી અસરો વિષે જણાવો.
 - (2) ખેડના પ્રકારો વિષે વિગતે જણાવી, સારા બીજના ગુણધર્મો મુદાસર સમજાવો અને વાવણીના અંતરને અસર કરતા પરિબળો વિષે મુદાસર સમજાવો.
